

Elkána poznal Annu, svoju ženu, a Hospodin sa rozpomenul na ňu 1. Samuelova 1:19 -2:11

Čo najlepšie preverí charakte

r človeka? Nieкого najlepšie preveria peniaze. Všimnite si ľudí, ktorí v posledných rokoch zbohatli. Keď sa dostali k veľkým peniazom, zmenilo ich to na nepoznanie. Úplne to pokrivilo ich charakter. Iného preverí moc. Moc mnohých ľudí skazí, skorumpuje ich. Iného preverí sláva alebo úspech. Nieкто aj v sláve ostane pokorný, ale inému sa zo slávy zakrúti hlava a spyšnie. Každého preverí niečo iné. Ale všetkých nás preverí to, keď v našom živote nastane obrat k lepšiemu, keď sa zmenia okolnosti nášho života zo zlých na dobré. Vieme, ako je to s nami, keď nám je úzko. Keď sa dostaneme pod tlak. Ale keď tlak povolí, situácia sa zmení, nám sa začne dariť a vtedy sa ukáže, čo je v nás. Ako sa chováš v dobrých časoch, keď sa ti darí? Keď máš úspech? Keď sa plnia tvoje sny a tvoje túžby? Žiaľ, často platí, že človek sa v dobrých časoch rýchlo kazí.

Text z 1. Samuelovej 1:19–2:11 hovorí o žene, ktorej sa splnil najväčší životný sen. Najväčšia túžba života. Po dlhých rokoch neplodnosti Boh vypočul jej modlitbu a narodil sa jej vytúžený syn Samuel. Ako sa zachová Anna, keď ju Boh vypočul? Lebo Božie požehnanie tiež preverí človeka.

Pripomeňme si, že Annin príbeh je vlastne drámou v troch dejstvách. Doteraz sme sledovali prvé dve dejstvá: Anna v utrpení a Anna na modlitbe. (Poznámka redakcie: pozri článok „Príbeh ženy menom Anna“). Teraz prichádza tretie dejstvo: Anna v požehnaní .. Do jej života vstúpi veľké šťastie, nesmierna radosť. Čo to s ňou urobí? Budeme vidieť, že Anna je rovnako krásna v šťastí ako aj v nešťastí. Je rovnako krásna v požehnaní, ako aj v trápení. Prečo? Pretože Anna v požehnaní plní svoj sľub. Sľub, ktorý dala vo chvíli, keď sa modlila k Bohu: „Ak mi dáš syna, tak ti ho dám, aby bol Tvoj po všetky dni života“. Pri tomto Anninom sľube sa nám až zastavuje dych. Prosí za syna a jedným dychom sa ho i vzdáva. Syna, ktorého si toľké roky priala celou dušou, po ktorom tak bytostne túžila. Toho syna sa zriekne ešte skôr, ako ho dostane. To, o čo prosí, neprosí pre seba, ale pre Boha. Aby nepatrilo jej, ale aby patrilo Bohu,

aby celý život stál v Jeho službe. Anna vo svojom sľube vysloví veľké slovo. Slovo: dám. Ak mi dáš syna, tak Ti dám syna. To je cesta dopredu, pretože všetky zamilované veci nám prekážajú a preto musia ísť na oltár tak, ako Abrahámov Izák. Lenže jedna vec je dať sľub a druhá vec je splniť sľub. Splní ho Anna?

Vidíme, že udalosti v rodine Elkánu dostávajú rýchly spád. Anna sa modlila: Hospodine, ak sa rozpomenieš na mňa... – a čítame, že Boh sa rozpomenul. To neznamená, že doteraz na ňu zabudol. To znamená, že teraz prišiel Jeho, ten Boží čas pre Annu. Ten, ktorí držal celý čas jej život zatvorený, teraz otvára jej život. Anna otehotnie. Po čase porodí syna, ktorého meno Samuel bude jej i jemu stále pripomínať vypočuté modlitby. Ako hovorí vo verši 27: „Za tohto chlapca som sa modlila, a Hospodin mi dal to, čo som si prosila od neho“.

Nuž šťastné to deti, ktoré majú takéto matky modlitebníčky. Šťastné to matky, ktoré majú takúto skúsenosť s Bohom, ktorý vypočúva modlitby za deti, i za tie nenarodené, i za tie narodené. Ale s požehnaním, s narodením syna, prichádza i veľká skúška. A čo jej sľub? Čo jej slová: „ak mi dáš, tak Ti dám?“ Koľkí vo svojom trápení a úzkosti sľubovali Bohu, že keď ich zachráni, pomôže, uzdraví, tak budú žiť pre Neho. Ale koľkí to aj splnili, keď tlak a trápenie pominulo? Koľkí zabudnú na Boha práve vtedy, keď sa Boh na nich rozpomenie a dá im to, o čo prosili.

Anna bola určite zvädzaná svojim materinským citom zradiť svoj sľub. Ved' ako milujúca matka prežívala to, že jej srdce prirástlo k tomuto dieťaťu. To je celkom pochopiteľné a prirodzené. Prirástlo tým viac, čím dlhšie musela naň čakať. Vieme, že matka je najprv spojená s dieťaťom pupočnou šnúrou. Ale po narodení sa medzi ňou a dieťaťom vytvára nové, ešte silnejšie, aj keď neviditeľné puto. Splniť svoj sľub znamená ísť proti svojmu srdcu. To je to najťažšie. A práve to Anna robí. To, čo je najťažšie: ísť proti svojmu vlastnému srdcu. Dvakrát z jej úst zaznieva pevné rozhodnutie splniť daný sľub.

Prvýkrát o tom hovorí svojmu mužovi vo verši 22: „...Až bude odstavený chlapec, zavediem ho ta, a ukáže sa pred tvárou Hospodinovou a bude tam bývať až na veky“. Druhýkrát to hovorí kňazovi Élimu, keď po niekoľkých rokoch kojenia privádza Samuela do chrámu, aby ho nechala u neho. Hovorí: „Za tohto chlapca som sa modlila, a Hospodin mi dal to, čo som si prosila od neho. Preto ho i ja oddávam Hospodinovi,...“ (1:26–27).

Vyprosený pre Hospodina. Jej postoj k Bohu je krásne vyjadrený dvoma predložkami: od a pre. Od Hospodina a pre Hospodina. Od Hospodina som ho vyprosila, pre Hospodina je vyprosený. To je nakoniec túžba všetkých veriacich matiek. A nielen matiek, ale aj otcov, aby ich deti boli

nielen od Hospodina, ale aj pre Hospodina. Aby naše deti nepatrili len nám, ale aby patrili najmä Bohu. Anna teda plní svoj sľub. A čo naše sľuby dané Bohu?

Mnohí z nás sme sľubovali, že budeme žiť v kresťanskej láske a v duchovnom spoločenstve so všetkými bratmi a sestrami v zbore, že sa budeme za nich modliť. Sľubovali sme, že svojimi darmi budeme prispievať k rastu a budovaniu Božieho diela vo svojom zbore. Sľubovali sme, že nebudeme opúšťať spoločné zhromaždenie. Sľubovali sme, že budeme podľa možnosti prispievať na Božie dielo. Tak sme sľubovali. Čo zostalo z našich sľubov daných Bohu? A čo tie sľuby, ktoré sme znovu a znovu vyspievali v piesňach? V jednej piesni sa spieva: „celý život ti dám, aby bol Tvoj chrám“. Ani netušíme, koľko sme toho nasľubovali v piesňach, ktoré pravidelne spievame. Čo však zostalo z našich sľubov?

Žiaľ že život mnohých veriacich je životom nesplnených sľubov. Ale pamätajme na to, že Boh raz bude vyhladávať z našich rúk všetky sľuby, ktoré sme dali a nesplnili. Boh nás berie za slovo. Tak, ako my môžeme brať Boha za slovo, On rovnako nás berie za slovo. Čo vlastne znamená niečo sľúbiť? Znamená to zaviazat sa. Dať Bohu záväzné slovo. Pochopiť svoj vzťah s Bohom ako niečo záväzné, čo ma bytostne k niečomu zaväzuje. Takto pochopili svoj vzťah k Bohu Elkána i jeho žena Anna. Nielen ona sa zaväzuje sľubom voči Bohu, ale aj jej muž. Nielen ona plní svoj sľub, ale aj o ňom čítame vo verši 21, že šiel do chrámu splniť svoj sľub.

Dnes je v móde nezáväzné kresťanstvo. Vzťah s Bohom, ktorý ma k ničomu nezaväzuje. Zhromaždenie je pre mnohých holubník. Prídem kedy chcem, odídem si kedy chcem. Zabúdame na to, že záväzný vzťah s Bohom sa prejavuje v záväznom vzťahu k Božiemu ľudu. Ako by sa vám to páčilo, keby Boží vzťah k nám bol taký nezáväzný, ako je náš vzťah k Nemu? Lenže nezáväzným vzťahom urážame Boha. Veď On sa voči nám zaviazal zmluvnou láskou: „Toto je tá nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás“ – hovorí Kristus pri poslednej večeri. Zmluvná láska, zmluvný vzťah. Áno, Boh, ktorý sa zaviazal voči nám, chce mať ľudí, ktorí sa zaviazali voči Nemu. To je zmysel našich sľubov. Nimi sa zaväzujeme voči Bohu.

Anna nás tu zahanbuje. Ona v požehnaní plní sľub daný Bohu. A to druhé: v požehnaní aj oslavuje svojho Boha. Už druhýkrát počujeme Annu modliť sa. Prvýkrát sa modlí v slzách bolesti. Druhýkrát sa modlí v slzách radosti.

V našom živote je miesto i pre žalospevy. To vtedy, keď nás zviera bolesť. Ale v našom živote je miesto aj pre chválospev. To vtedy, keď Boh obráti našu bolesť na radosť. Anna tento obrat vo svojom živote nazýva Božím spasením. Hovorí: „...radujem sa v Tvojom spasení“ (2:1). Tá,

ktorá sa hlboko sklonila pred Bohom, zažila, že Boh sa hlboko sklonil k nej. Tá, ktorá sa dostala až na dno svojej slabosti a bezmocnosti zažila, že Božia milosť nás nachádza práve tam, kde sme my už na dne a na konci svojich možností.

Anna ten Boží zásah, vďaka ktorému sa z neplodnej a nešťastnej ženy stala radujúca matka, nazýva spásou, záchranou, vyslobodením. Áno, tie zmeny, tie obraty, tie záchrany, tie vyslobodenia, to sú Božie mikrosпасenia, ktorými Boh mení našu situáciu na dobré.

Prečo teda Anna spieva? Prečo plesá v Hospodinovi? Preto, lebo prežila osobnú skúsenosť s Bohom. Prežila to Božie mikrosпасenie. Prežila, že Hospodin zástupov je i Bohom jednotlivca. Je Bohom, ktorému i môj malý bezvýznamný život nie je vôbec ľahostajný. Z tejto osobnej skúsenosti s Bohom sa zrodí aj osobná oslava Boha. Veriaci človek nespieva preto, aby niečo prežil. Veriaci človek spieva preto, že niečo prežil. Naše chválospevy sú len odpoveďou na Božie skutky. Ten, kto Boha spoznal ako Anna, nemôže mlčať, lebo inak sa zadusí.

Aj my oslavujeme Boha. Aj na našich bohoslužbách dávame priestor pre chválospevy. Ale úskalie našich spoločných chválospevov na bohoslužbách spočíva v tom, keď oslavujeme skutky Hospodinove, ktoré sme sami neprežili. Veď ako môže plesať v Hospodinovi ten, kto neprežil Božie spasenie, i tie mnohé mikrosпасenia vo svojom živote? Len z osobnej skúsenosti s Bohom sa rodí osobná oslava Boha.

Čo sa teda dozvieme z Anninej skúsenosti s Bohom? Dozvedáme sa o tom, aký je On Boh. Aký je On Boh? Jedinečný! Boh, ktorý nemá seba rovného. Boh, ktorý nemá konkurenta. On je jedinečný vo svätosti, jedinečný v moci, lebo On je skala, ktorá sa nepohne. Je jedinečný v láske, jedinečný v milosti, lebo sa skláňa k tomu najposlednejšiemu. Keď sa Anna pozrie okolo seba, viete čo zistí? Že to, čo vykonal tento jedinečný Boh v jej živote, je len malou ukážkou, malým príkladom toho, čo tento Boh koná na širšej, celosvetovej rovine. Že to Božie mikrosпасenie je len príkladom Božieho makrosпасenia v dejinách.

Tak sa Anna odvracia od osobnej skúsenosti k tej všeobecnej skúsenosti Božieho ľudu v dejinách. Čo je to, čo Boh robí na celosvetovej rovine? Keby sme použili politický slovník, tak by sme mohli povedať: revolúciu. V dejinách prebieha Božia revolúcia. A čo robí revolúcia? Revolúcia prevracia dovtedy platné hodnoty a spôsoby. Revolúcia nastoľuje nové spoločenské poriadky. Revolúcia zvrháva tých, ktorí boli dovtedy pri moci a dosadzuje tých, ktorí boli dovtedy utláčaní. Revolúcia prevracia mnohé veci hore nohami. Nastoľuje iný, nový politický režim.

Podobne je to aj s Božou revolúciou, ktorá prebieha v dejinách. Božia revolúcia nie je politická revolúcia, ktorá prebieha na politickej rovine. Božia revolúcia je duchovná revolúcia, ktorá sa odohráva na duchovnej rovine. Boh si v dejinách buduje svoje kráľovstvo. Jeho kráľovstvo je výsledkom, ovocím tejto duchovnej revolúcie. Tej revolúcie, ktorá prevracia staré poriadky. Obracia všetko naruby. Hore nohami. Táto Božia revolúcia vytvára novú spoločenskú triedu. Triedu vykúpených, spasených, svätých, ktorých Nová zmluva nazýva cirkvou. Kto tvorí tú novú spoločenskú triedu Božieho kráľovstva? Viete kto? Slabí, chudobní, núdzni, biedni, ponížení, alebo ako hovorí verš 8: „Pozdvihuje núdzneho z prachu a z hnoja povyšuje chudobného, aby ho posadil s kniežatami, a stolicu slávy im dáva dedične“. To je nepochopiteľné. Prečo práve takýto ľudia? Prečo práve z takého biedneho ľudského materiálu buduje Boh svoje kráľovstvo? Preto, lebo Božia vláda je založená na úplne iných hodnotách. Hodnoty, ktoré platia vo svete, neplatia u Boha. Na čom si zakladajú ľudia sveta, to v Božích očiach nemá budúcnosť. Božia revolúcia prevracia hodnoty tohto sveta. Silní, slávni, úspešní, bohatí, vysokopostavení, tí všetci to majú u Boha prehrané. Lebo Boh chytá stranu slabým, poníženým, žalostiacim, tichým, tým, ktorí sa vo svojej slabosti chytili Boha, ktorí sa o neho opreli celou bytosťou. Prežili, že On je Skala, ktorá sa nepohne. A tak sa slabí stávajú silnými. Ponížení povýšenými. Chudobní bohatými. Tak sa poslední stávajú prvými v Božom kráľovstve.

Ale kto je ten, skrze ktorého Boh buduje svoje kráľovstvo na zemi? Kto je ten Kráľ, ten Boží Pomazaný, Boží Mesiáš, ktorého Anna spomína na konci 10 verša? Veď vtedy ešte nebolo kráľovstvo v Izraeli. Toto je prorocký výhľad na Božieho kráľa, ktorý ešte len príde. Boh svoju vládu na zemi nebuduje mocou meča, mocou zbraní, ale mocou ukrižovaného Božieho kráľa. Mocou ukrižovanej lásky. Kristus je ten Boží kráľ. On prišiel uskutočniť tú Božiu revolúciu na zemi. On prišiel prevrátiť hodnoty tohto sveta. Lebo On blahoslavil chudobných, žalostiacich, tichých, tých duchovne hladných. Im zaslúbil Božie kráľovstvo. Nie tí silní, nie tí bohatí, nie tí úspešní majú budúcnosť. Nie tí, ktorým tleska svet.

Anna hovorí: „tí raz umlknú vo tme“ (2:1). Strašné slovo. Umlknú vo tme. Lebo budúcnosť majú len tí, ktorých sa Boh zastal. Ktorých Boh povýšil. Tých bedárov, ktorých On vytiahol z hnoja a posadil so svojimi kniežatami, ktorým zaslúbil svoje kráľovstvo. Tento Boh, ktorý tu na zemi buduje svoje kráľovstvo z malých, slabých, ponížených z neuznaných, z bedárov a chudákov, tento Boh príde ešte raz, aby svoje Kráľovstvo nastolil nielen duchovne, ako to robí teraz, ale aj viditeľne. Príde, aby súdil končiny zeme, ako to hovorí Anna. Aby súdil celý svet a každého človeka. Keď nastane to slávne, grandiózne finále v ľudských dejinách, vtedy všetci tí, ktorí sa prú s Bohom, budú zdrvení.

Prieť sa s Bohom. Čo to znamená prieť sa s Bohom? Znamená to žiť v spore s Bohom. Znamená to žiť ako Boží rival, ktorí si buduje svoje vlastné kráľovstvo tu na zemi. Žiť v spore s

Bohom znamená žiť práve pre tie hodnoty, ktorým Boh povedal svoje nie. Nie je to bláznovstvo? Žiť v spore s Bohom a myslieť si že vyhrám ! Akú šancu má človek proti Bohu? Tí, ktorí sa prú s Bohom, budú zdrvení.

Annin chválospev je teda dvojakým pozvaním. Jednak je pozvaním k tomu, aby sme sa sklonili pred týmto jedinečným Bohom, aby sme pred Ním kapitulovali. Nemá význam sa prieť s Bohom. Nevyhráš. Nemáš proti Bohu šancu. Ale si pozvaný skloniť sa pred Bohom, ktorý nemá seba rovného. Ponižiť sa pred tým, ktorý usmrcuje i oživuje. Ktorý povyšuje i ponizuje. Lebo On je Bohom spasenia i Bohom súdu. Buď sa budeš radovať z Jeho spasenia, alebo budeš zdrvený Jeho súdom. Máš len tieto dve možnosti. Tretiu možnosť nám Boh nenechal.

Annin chválospev je však aj pozvaním pripojiť sa k jej chválospevu. Ten, kto prežil Božie spasenie i tie mnohé mikrospasenia v rôznych okolnostiach života, , ten nemôže mlčať. Ten, kto spoznal Boha tak, ako ho spoznala Anna, ako Boha, ktorý sa skláňa k bedárovi, aby ho zodvihol z prachu a z hnoja, ten vie, že len záväzný vzťah lásky a poslušnosti je jedinou odpoveďou na takúto milosť a voči takémuto Bohu.